

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ РИЛСКИ“
ДЕПАРТАМЕНТ ЗА ЕЗИКОВО ОБУЧЕНИЕ И ПРОДЪЛЖАВАЩО
ОБРАЗОВАНИЕ

Благоевград 2700, ул. „Иван Михайлов“

Тел.: 0889/007334

E-mail: deopo@swu.bg

ОДОБРИЛ:

Директор: Доц. д-р Зарина Маркова

ПРОГРАМА

за устен изпит на учители със специалност **„Методика на обучението по технологии
и предприемачество“**

за придобиване на V професионално-квалификационна степен

ТЕМИ

1. Характеристика на учебното съдържание по технологии и предприемачество в общото образование
2. Организационни форми на обучение по технологии и предприемачество: класификация и видове.
3. Урокът по технологии и предприемачество, структура и подготовка. Видове уроци
4. Основни форми на организация на трудовата дейност на учениците. Същност, специфика и приложение в учебно-трудовия процес
5. Извънкласни и извънучилищни форми на обучение по технологии и предприемачество. Същност и технология.
6. Диференциация и индивидуализация в технологичното обучение. Частнодидактични функции и форми на индивидуализацията. Ефективни подходи и иновационни решения.
7. Дидактически принципи и методи в обучението по технологии и предприемачество. Активни методи на обучение. Специфика на реализацията в отделните образователни етапи.
8. Учебният проект в обучението по технологии и предприемачество. Етапи и алгоритъм на проектиране.
9. Елементи и модули в конструктивно-техническата дейност. Приложение на механични, електрически и електронни елементи, звена, модули и механизми в учебни занятия
10. Технологични операции по обработка и монтаж на материали. Видове. Предназначение. Начини на осъществяване. Използвани средства. Методически изисквания при представяне и реализиране.
11. Проверка, контрол и оценка на знанията и уменията на учениците по технологии и предприемачество. Форми и критерии за оценка.
12. Дидактически особености на формирането на технически понятия и технологични умения в обучението по технологии и предприемачество.
13. Учебна документация. Дидактически особености на формирането на умения за анализ и четене на чертежи и схеми. Формиране на умения за анализ на технически обекти – машини, механизми, конструкции.

14. Разработване и представяне на технически и технологични идеи и решения /проектиране, конструиране, моделиране/. Подготовка на задачи и условия за реализация. Научният експеримент и лабораторната работа. Същност и специфика на реализация в урока.
15. Приложимост на информационни и комуникационни технологии в технологичното обучение. Дидактически особености на формирането на умения за работа с мехатронни комплекти и компютърно-управляеми технически обекти.

ЛИТЕРАТУРА

1. Божков, Н. Дидактика на трудово- политехническото обучение. Том I, Благоевград, ВПИ, 1988.
2. Витанов, Л. (2022). Обучението по технологии и предприемачество. София: УИ „Св. Кл. Охридски“. ISBN 978-954-07-5426-0, (монографичен труд), COBISS.BG-ID – 54001416, 324 стр.
3. Витанов, Л. (2022). STEM обучение по технологии и предприемачество. София: Просвета, ISBN 978–954–01–4229–6, 140 стр.
4. Георгиева, В. Обучението по техника и технологии от 6 до 16: Теория и методика / Ваня Спасова Георгиева. – Благоевград: Унив. Издателство „ЮЗУ Н.Рилски“, 2004.
5. Гюрова, В. Портфолиото на преподавателя. София: Агенция “Европрес”, 2008.
6. Гюрова, В., Ваня Божилова Магията на екипната работа София: Агенция Европрес, 2006 –377с.
7. Димитрова Н. Педагогика на технологичната подготовка, Шумен. Фабер, 2009
8. Димитрова Н. Технологично обучение и функционална грамотност. УИ “Епископ Константин Преславски” ISBN 978-954-577-957-2 - e-book
9. Закон за предучилищното и училищното образование (обн. ДВ. бр.79 от 13.10.2015 г.) (акт. 03.04.2024 г.)
10. Иванова М., „Методика на обучение по технологии и предприемачество за начален етап на ОУ”, ПУ, ПИ- 5 преработено издание-2016, ISBN978-619-202-112-2
11. Иванов, Г. Трудовите умения на малкия ученик. Изд. ТрУ Стара Загора, 2008.
12. Иванов, Г., Педагогическото взаимодействие в технологичното обучение. ИК „Кота“, Стара Загора, 2009.
13. Зонева, Л. Фактори стимулиращи интегрирането на информационни и комуникационни технологии в обучението по технологии и предприемачество. Образование и изкуства: традиции и перспективи София: УИ "Св. Климент Охридски", 2020 (с. 609-615).
14. Зонева, Л. Модели за планиране на обучение по технологии и предприемачество с интегрирани информационни и комуникационни технологии. (сборник доклади), Велико Търново: Издателски комплекс на НВУ „Васил Левски“, 2023.

15. Колев, Л., М. Кавданска, Л. Зонева, Основи на техниката и технологиите /практикум/, Благоевград, 2001.
16. Митова, Диана. Проектно ориентирано технологично обучение: теория и методика. Благоевград: УН „Неофит Рилски“, 2011, с. 170, ISBN 978-954-680-755-7
17. Митова, Д. Дигитална трансформация на образователното пространство в обучението по технологии и предприемачество: предизвикателства и перспективи. (сборник доклади). Академично издателство Русенски университет Русе. 2024–83 с.) ISSN 3033-0629 <https://www.conf-dte.bg/proceeding-papers.html>
18. МОН. (2020). Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021-2030).
19. Плачков, С. Уменията в обучението по техника и технологии. Благоевград, ЮЗУ, 1997.
20. Тошева, Е. (2021). Облачни технологии в образованието. Учебник. Университетско издателство ЮЗУ „Неофит Рилски“, Благоевград. ISBN 978-954-00-0282-8
21. Тошева, Е., (2018). Електронно портфолио за кариерно развитие. Методическо ръководство, Академично издателство на Русенски университет „Ангел Кънчев“, ISBN: 978-619-207-160-8.
22. Учебни програми по Технологии и предприемачество, <https://www.mon.bg/obshto-obrazovanie/uchebni-planove-i-programi-2/>
23. Цанев, Н. (2022). Технологичното обучение в полето на конструктивизма. София: Образование 5.0, ISBN 978-619-7683-02-8, 199 с.
24. Цанев, Н. (2019). Дидактични основи на технологичното обучение в началното училище. София: Веда Словена-ЖГ, ISBN 978-954-884-655-4, 180 с

Обяснителни бележки

Целта на процедурата за придобиване на V професионално-квалификационна степен е учителят да изяви професионалните си знания и умения за интерпретация на актуална научна проблематика от учебното съдържание по Технологии и предприемачество в общото средно образование.

Изпитът за придобиване на V ПКС се състои от 2 части.

Първа част:

Изпитът е устен и се провежда по следния начин:

1. Представяне на предварително подготвено електронно портфолио от кандидата.
2. Събеседване по въпрос от програмата, изтеглен на лотариен принцип.

Теоретичната разработка на въпроса трябва да съдържа:

- Кратка теоретична обосновка и методическа интерпретация на проблема;
- Илюстрация с подходящи примери за изясняване на разглеждания проблем;
- Описание на основните дейности, образователната среда, технологии и възможности за прилагане в практиката;
- Представяне на обосновани предложения и творчески методически решения и интерпретации на проблеми от образователната практика на обучението по технологии и предприемачество, в съответствие с иновациите в образованието и прилагане на компетентностния подход .

Времетраене на изпита:

Продължителността на изпита (първа и втора част) е 1 астрономически час.

Оценяване:

Двете части на изпита се проверяват и оценяват от тричленна комисия.

Оценките се оформят с точност до 0,50 като средноаритметична стойност от оценките на членовете на комисията.

За присъждане на пета ПКС е необходима минимална оценка „Много добър” 4,50.

Оценката на комисията е окончателна и не подлежи на преразглеждане.